

תרגיל מספר 1 - עקומת התמורה

שאלה מספר 1

להלן נתונים על מספר נקודות הנמצאות על עקומת התמורה של מסעדה מסוימת:

נקודה	A	B	C	D	E
יצור פיצות לשעה	0	9	14	20	24
יצור מנות המבורג לשעה	21	19	16	10	0

- התווה את נקודות הייצור האפשריות.
- מהי העלות האלטרנטיבית הכוללת והממוצעת לייצור פיצות בכל אחת מנקודות הייצור הנ"ל?
- חבר את נקודות הייצור האפשריות בקווים ישרים. מה המשמעות של חיבור הקווים הישרים לגבי העלות האלטרנטיבית השולית?
- חשב את העלות האלטרנטיבית השולית לייצור פיצות בכל קטע.
- חשב עבור אותם הקטעים את העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מנות המבורג.
- השף הראשי פונה אליך לייעוץ ומבקש להבין האם ככל שמייצרים יותר ממוצר מסוים, העלות האלטרנטיבית השולית עולה או יורדת. מה תהיה תשובתך? האם ניתן לקבוע זאת ככלל? מדוע (הצג לפחות סיבה אחת לכך שהכלל מתקיים או לא מתקיים)?

שאלה מספר 2

משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק 100 מכונות ו-50 עובדים.

- כל מכונה יכולה לייצר ביום 2 יחידות X או 4 יחידות Y.
- כל עובד יכול לייצר ביום 6 יחידות X או 6 יחידות Y.
- א. שרטט את עקומת התמורה של המשק.
- ב. המשק נזקק תמיד ל- 400 יחידות של X בדיוק. כמה יחידות Y ייוצרו במשק? כמה מכונות יועסקו בייצור של X וכמה בייצור של Y? כמה עובדים יועסקו בייצור של X וכמה בייצור של Y?
- ג. ענה על סעיפים א' ו-ב' בהנחה שכל יחידת X וכל יחידת Y זקוקות גם לשטח אחסון של 1 מ"ר ליחידה. ברשות המשק 600 מ"ר אחסון בלבד.
- ד. בנתוני סעיף ג' מוצע למשק לרכוש שטחי אחסון חדשים בתמורה לויתור על מכונות. האם יש בסיס כלכלי לעסקה כזו?

שאלה מספר 3

- בקיבוץ "מעלה המורד" מייצרים מוצרי תעשייה ומוצרי חקלאות.
- לייצור 1 מוצר חקלאות נדרשים 1 עובד, 5 מ"ק מים ו- 5 דונם קרקע.
- לייצור 1 מוצר תעשייה נדרשים 5 עובדים, 4 מ"ק מים ו- 5 דונם קרקע.
- לרשות המשק 500 דונם קרקע, 200 מ"ק מים ו- 100 עובדים.
- חלק א'
- התווה את עקומת התמורה של המשק
- חלק ב'
- הקיבוץ נדרש ליצר תמיד 20 מוצרי חקלאות.
- כמה מוצרי תעשייה ייוצרו במקרה זה? הראה בגרף ובחישוב.
  - אילו גורמי ייצור אינם מנוצלים במלואם ומה היקף האבטלה של כל אחד מגורמי הייצור?
  - כלכלן הקיבוץ טוען כי לאור קיומה של אבטלת גורמי ייצור, הייצור בקיבוץ אינו יעיל. חווה דעתך על טענה זו.

שאלה מספר 4

- ענה: נכון/לא נכון והסבר בקצרה.
- כאשר כל גורמי הייצור מועסקים, המשק נמצא בהכרח על גבי עקומת התמורה.

2. במשק שנמצא על גבי עקומת התמורה, בהכרח כל גורמי הייצור מועסקים.

שאלה 5 - שאלה אמריקאית מבחינה:

במשק מייצרים עגבניות ומלפפונים בלבד.

לייצור טון מלפפונים יש צורך ב-2 דונם קרקע וגם 0.5 עובדים. לייצור טון עגבניות יש צורך בדונם קרקע אחד וגם בעובד אחד. לרשות המשק 10 דונם קרקע ו-5 עובדים. המשק איננו סוחר עם העולם. למשק דרושים בכל מקרה 4 טון מלפפונים והוא מייצר ביעילות. מכאן ניתן לדעת כי:

א. העלות האלטרנטיבית השולית בייצור עגבניות בנקודת הייצור היא 2.

ב. ניתן לייצר במקביל 3 עגבניות בלבד.

ג. העלות האלטרנטיבית הכוללת בייצור עגבניות בנקודת הייצור היא 3 עגבניות.

ד. בנקודת הייצור קיימת אבטלה מבנית של קרקע.